

แลหาดปะนาระ : ศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อหาดปะนาระ
อำเภอปะนาระ จังหวัดปัตตานี

LAE HAT PANARE : STUDY THE BEHAVIOR AND SATISFACTION OF TOURISTS
TOWARDS PANARE BEACH, PANARE DISTRICT, PATTANI PROVINCE

อาแอสะ ยูโซะ^{1*} ตัสนี มะแซ² ฟิร์ดาว เปาะโด³ และมลิวรรณ รักษ์วงศ์⁴
Aaesoh Yusoh^{1*} Tasnee Masae^{2*} Firdaw Pohdo³ and Maliwan Rukwong⁴

- 1 นักศึกษานิติศาสตรบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
- 2 นักศึกษานิติศาสตรบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
- 3 นักศึกษานิติศาสตรบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
- 4 อาจารย์สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

* Corresponding author, E-mail: 406303030@yru.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่หาดปะนาระ อำเภอปะนาระ จังหวัดปัตตานี 2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อหาดปะนาระ อำเภอปะนาระ จังหวัดปัตตานี กลุ่มตัวอย่าง คือ นักท่องเที่ยวชาวไทย อายุ 12 ปีขึ้นไป จำนวน 384 คน ได้จากการเทียบตารางของ Krejcie & Morgan โดยการเลือกสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 26-40 ปี มีอาชีพค้าขาย จบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา สถานภาพสมรส นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มาจากจังหวัดปัตตานี จำนวนสมาชิกที่ร่วมเดินทาง 3-5 คน ความสัมพันธ์ของสมาชิกคือ ครอบครัว การเดินทางมาท่องเที่ยว คือ เมื่อมีความต้องการอยากมาท่องเที่ยว โดยการเดินทางมาท่องเที่ยวมีการวางแผนล่วงหน้า ลักษณะของการมาท่องเที่ยว คือ ชมบรรยากาศและซื้ออาหาร และลักษณะการมาท่องเที่ยวแบบไป-กลับ ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อหาดปะนาระ อำเภอปะนาระ จังหวัดปัตตานี มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.19, S.D.=0.73) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านทรัพยากรธรรมชาติ โดยมีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.60, S.D.=0.57) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =3.92, S.D. =0.81) ด้านคมนาคม มีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.56, S.D.=0.59)

ด้านความปลอดภัย มีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =3.92, S.D.=0.79) ด้านโฆษณาและประชาสัมพันธ์มีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =3.93, S.D. =0.89)

คำสำคัญ: พฤติกรรม, ความพึงพอใจ, หาดปะนาเระ

Abstract

The objectives of this research are: 1. To study the behavior of tourists who visit Panare Beach, Panare District, Pattani Province 2. To study tourists' satisfaction with Panare Beach, Panare District, Pattani Province. The sample group consisted of 384 Thai tourists aged 12 years and over, obtained from Krejcie & Morgan's tables using simple random selection. The research instrument was a questionnaire. Data analysis was performed using frequency, percentage, mean, and standard deviation statistics. The research results found that Most of the tourists who responded to the questionnaire were female, aged 26-40 years, had a career in trading, had completed high school, and were marital. Most tourists came from Pattani Province. The number of members joining the trip is 3-5 people. The relationship of the members is family. Traveling is when there is a desire to travel. The travel is planned in advance. The nature of traveling is to see the atmosphere and buy food. and the nature of round-trip tourism Tourist satisfaction with Panare Beach, Panare District, Pattani Province The overall average was at a high level ($\bar{X}$ =4.19,S.D.=0.73) When considering each aspect, it was found that the natural resources aspect with the overall average being at the highest level ($\bar{X}$ =4.60, S.D.=0.57) in terms of facilities The overall average was at a high level ($\bar{X}$ =3.92, S.D. =0.81). In the transportation aspect, the overall average was at the highest level ($\bar{X}$ =4.56, S.D.=0.59). In the area of safety, The overall average was at a high level ($\bar{X}$ =3.92, S.D.=0.79). For advertising and public relations, the overall average was at a high level ($\bar{X}$ =3.93, S.D. =0.89)

Keywords: Behavior, Satisfaction, Panare beach,

บทนำ

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวนับได้ว่าเป็นอุตสาหกรรมที่ทำรายได้ให้กับประเทศไทยจำนวนมากและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี รายได้ส่วนหนึ่งมาจากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่นิยมท่องเที่ยวภายในประเทศมากขึ้น เนื่องจากภาครัฐณรงค์ให้ประชาชนหันมาท่องเที่ยวในประเทศ รวมทั้งแหล่งท่องเที่ยวของไทยก็นับได้ว่า มีจุดเด่นที่มีเอกลักษณ์เฉพาะที่จะสามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวหันมาท่องเที่ยวในประเทศกันมากขึ้น ทั้งนี้มีความหลากหลายในด้านรูปแบบของกิจกรรมการท่องเที่ยวไม่ว่าจะเป็นการท่องเที่ยวชมธรรมชาติ ทะเล ภูเขา เกาะต่าง ๆ การท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่สามารถเรียนรู้วิถีเกษตรกรรมของชาวชนบท หรือการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่สามารถสะท้อนถึงสภาพชีวิตความเป็นอยู่ เศรษฐกิจ สังคม หรือขนบธรรมเนียมประเพณีของคนแต่ละยุคสมัย (นันทิตา เพชรภรณ์, 2558) ซึ่งการท่องเที่ยวในประเทศไทยปัจจุบันยังคงได้รับความนิยมในด้านการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากปัจจัยหลาย ๆ ด้าน ทั้งด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว ที่ตั้ง ภูมิประเทศ ศิลปวัฒนธรรม รวมถึงประเพณีที่สืบทอดต่อกันมา ถือเป็นเอกลักษณ์ที่ทำให้ชาวไทยมีความสนใจในด้านการท่องเที่ยวซึ่งช่วยเอื้อต่อการท่องเที่ยวในประเทศให้เป็นไปในทางที่ดีขึ้น โดยเฉพาะภาคใต้ที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความหลากหลาย

จังหวัดปัตตานี ตั้งอยู่ทางภาคใต้ของประเทศไทย มีอาณาเขตติดต่อกับหลายจังหวัด ทิศเหนือติดกับอ่าวไทย ทิศใต้ติดกับจังหวัดยะลา และจังหวัดนราธิวาส ทิศตะวันออกติดกับอ่าวไทย ทิศตะวันตกติดกับจังหวัดสงขลา จังหวัดปัตตานีถือว่าเป็นอาณาจักรที่มีความเก่าแก่และมีความเจริญรุ่งเรืองในอดีตจนถึงปัจจุบัน (จังหวัดปัตตานี, 2561) ซึ่งปัจจุบันจังหวัดปัตตานีมีแหล่งท่องเที่ยวมากมาย ไม่ว่าจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม และแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ อาทิ ศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว มัสยิดกลางปัตตานี มัสยิดกรือเซะ โบราณสถานบ้านจาละ วัดช้างให้ ป่าชายเลนบางปู และหาดปะนาเระ ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวถือได้ว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก ถ้าหากจะกล่าวถึงแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติในจังหวัดปัตตานีที่ได้รับความนิยม และกำลังอยู่ในความสนใจอย่างมากจากนักท่องเที่ยวชาวไทยในขณะนี้ คือ แหล่งท่องเที่ยวหาดปะนาเระ

หาดปะนาเระ ตั้งอยู่ตำบลปะนาเระ อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี ซึ่งปะนาเระ" เป็นภาษามลายูถิ่นที่มาจากคำว่า "ปาตา" แปลว่า หาด และคำว่า "ตาเระ" แปลว่าอวนลากปลา เมื่อนำมารวมกันเป็น "ปาตาทาเระ" จึงหมายถึงหาดที่ตากอวน ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ที่สำคัญของชาวประมงทางภาคใต้ ต่อมาคำว่า "ปาตาทาเระ" เมื่อใช้นาน ๆ ก็กร่อนเป็น ปะนาเระ (สำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี, 2566) หาดปะนาเระเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่บรรยากาศดี มีลมพัดอ่อนๆ อากาศบริสุทธิ์ หาดทรายขาว น้ำทะเลใสสะอาด มีต้นสนเรียงรายทั่วทั้งหาดสามารถหลบแดดและนั่งรับประทานอาหาร ชมวิวดูทะเลที่สวยงามตระการตา อีกฟากหนึ่งของหาด

มีเรือกอลและซึ่งเป็นเรือประมงของชาวบ้านจอดเรียงราย สะท้อนถึงวิถีชีวิตของชาวประมงพื้นบ้าน รวมถึงมีปลากระโทงที่แสดงถึงความอุดมสมบูรณ์ของหาดปะนาเระ และยังมีตลาดนัดคนเดินในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ให้นักท่องเที่ยวสามารถซื้อของ เพื่อสร้างรายได้ให้แก่คนในพื้นที่

รูปที่ 1 ปลากระโทงสัญลักษณ์ของหาดปะนาเระ
ถ่ายโดย พิรดาว เปาะโต วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2566

รูปที่ 2 บรรยากาศริมชายหาดปะนาเระ
ถ่ายโดย พิรดาว เปาะโต วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2566

รูปที่ 3 เรือกอลและประมงพื้นบ้านหาดปะนาเระ
ถ่ายโดย พิรดาว เปาะโต วันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2566

เมื่อปลายปี พ.ศ.2562 ทางอำเภอปะนาเระได้มีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อให้ประชาชนในพื้นที่มีรายได้เพิ่มขึ้น และให้หาดปะนาเระเป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงพฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อหาดปะนาเระ อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี ช่วงหลังจากการมีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวหาดปะนาเระ จึงเป็นเรื่องที่ควรศึกษาเพื่อที่จะทำให้ทราบถึงพฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อหาดปะนาเระ อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี เพื่อเป็นข้อมูลให้กับองค์กรการวางแผนทั้งในพื้นที่หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นประโยชน์ และสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและฟื้นฟูการท่องเที่ยวหาดปะนาเระต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่หาดปะนาเระ อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อหาดปะนาเระ อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่มีต่อหาดปะนาเระ อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี
2. ได้ทราบความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อหาดปะนาเระ อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหาดปะนาเระ ต่อสำนักงานเทศบาลตำบลปะนาเระ อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

ข้อมูลชั้นปฐมภูมิ เป็นข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามพฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อหาดปะนาเระ อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี

ข้อมูลชั้นทุติยภูมิ เป็นข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้างานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับข้อ งานวิจัยของ รุ่งฟ้า สะแกกลาง (2561) ได้ทำ การศึกษาพฤติกรรมและแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทาง มาท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา และงานวิจัยของ ชิตชนก ศรีเมือง. (2561). พฤติกรรมและความคาดหวังของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวทางทะเลภาคตะวันออก

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย ชาย-หญิง ที่มาท่องเที่ยวหาดปะนาเระ อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานีในช่วงระหว่างวันที่ 1 มกราคม - 15 เมษายน 2566

กลุ่มตัวอย่าง นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวหาดปะนาเระ อำเภอปะนาเระจังหวัดปัตตานี จำนวน 384 คน ได้จากการเทียบตารางของ Krejcie & Morgan โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยสร้างเครื่องมือจากเอกสาร ทฤษฎี แนวคิดต่าง ๆ รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสอดคล้องตามวัตถุประสงค์มีลักษณะแบบสอบถาม ประกอบด้วย 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว ลักษณะของคำถามเป็นแบบเลือกตอบ

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวหาดปะนาเระ อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ เช่น ลักษณะการท่องเที่ยว พาหนะที่ใช้ในการเดินทาง เดินทางในช่วงใด เดินทางมากับใคร และจำนวนสมาชิกที่ร่วมเดินทาง เป็นต้น

ส่วนที่ 3 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวหาดปะนาเระ อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี ในด้านทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยว ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการคมนาคม ด้านความปลอดภัย ด้านโฆษณาและประชาสัมพันธ์ เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ เป็นแบบสอบถาม มาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจแบ่งออกเป็น 5 ระดับ โดยกำหนดคะแนนความพึงพอใจ ดังนี้

ระดับคะแนน 5 หมายถึง ระดับความพึงพอใจมากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง ระดับความพึงพอใจมาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง ระดับความพึงพอใจปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยว เป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้ให้นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยว หาดปะนาเระ อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยวหาดปะนาเระให้กับสำนักงานเทศบาลตำบลปะนาเระ อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามการวิจัยจะนำข้อมูลไปวิเคราะห์ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยว และข้อมูลพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาท่องเที่ยวหาดปะนาเระ อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี โดยใช้สถิติค่าความถี่และค่าร้อยละ เพื่อทราบถึงข้อมูลทั่วไปและพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวที่หาดปะนาเระ อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อหาดปะนาเระ อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อทราบถึงความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อหาดปะนาเระ อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี

การแปรผลข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ยแบ่งได้เป็น 5 ระดับ แบบอันตรภาค (Class Interval) ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{พิสัย} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \end{aligned}$$

$$\text{พิสัย} = 0.8$$

โดยกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

ค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจ	ระดับของความพึงพอใจ
4.21-5.00	มากที่สุด
3.41-4.20	มาก
2.61-3.40	ปานกลาง
1.81-2.60	น้อย
1.00-1.80	น้อยที่สุด

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวหาตปะนาเระ อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 384 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 309 คน คิดเป็นร้อยละ 80.47 เพศชาย จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 19.53 สาเหตุที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง เนื่องจากหาตปะนาเระอยู่ในเขตเทศบาลทำให้นักท่องเที่ยวมีความรู้สึกปลอดภัย ส่วนผู้ชายที่มาท่องเที่ยวจะเป็นคนขับรถให้กับกลุ่มผู้หญิงที่เดินทางมาท่องเที่ยว และนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 26-40 ปี มากที่สุด จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 44.53 มีอาชีพ ค้าขาย มากที่สุด จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 23.18 ระดับการศึกษาสูงสุดชั้นมัธยมศึกษา มากที่สุด จำนวน 198 คน คิดเป็นร้อยละ 51.56 และมีสถานภาพสมรสมากที่สุด จำนวน 237 คน คิดเป็นร้อยละ 61.72

2. พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวหาตปะนาเระ อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 384 คน พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่เดินทางมาจากจังหวัดปัตตานี มากที่สุด จำนวน 283 คน คิดเป็นร้อยละ 73.70 รองลงมาจังหวัดยะลา จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 23.18 ตามลำดับ จำนวนสมาชิกที่ร่วมเดินทาง 3-5 คน มากที่สุด คือ จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 43.49 รองลงมา 6-8 คน จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 32.29 ตามลำดับ ลักษณะความสัมพันธ์ของสมาชิกที่ร่วมเดินทางมาท่องเที่ยว มากที่สุด คือ ครอบครัว จำนวน 339 คน คิดเป็นร้อยละ 88.28 รองลงมา เพื่อน จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 10.94 ตามลำดับ เลือกวิธีการเดินทางมาท่องเที่ยวโดยรถยนต์ส่วนตัว มากที่สุด จำนวน 308 คน คิดเป็นร้อยละ 80.21 รองลงมา รถจักรยานยนต์ จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 19.79 ตามลำดับ การเดินทางมาท่องเที่ยวมีการวางแผนล่วงหน้ามากที่สุด จำนวน 205 คน คิดเป็นร้อยละ 53.39 รองลงมา การเดินทางไม่มีการวางแผนล่วงหน้า จำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 46.61 โดยช่วงเวลาที่มาท่องเที่ยว คือ เมื่อมีความต้องการอยากมาท่องเที่ยวมากที่สุด จำนวน 198 คน คิดเป็นร้อยละ 51.56 รองลงมา วันหยุดสุดสัปดาห์ จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 38.80 ตามลำดับ ลักษณะการมาท่องเที่ยว คือ มาชมบรรยากาศ มากที่สุด จำนวน 314 คน คิดเป็นร้อยละ 81.77 รองลงมา ซื้ออาหาร จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 6.77 ตามลำดับ และลักษณะการมาท่องเที่ยวแบบไป-กลับ มากที่สุด จำนวน 351 คน คิดเป็นร้อยละ 91.41 รองลงมา ค้างคืน จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 8.59 ตามลำดับ

3. ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวต่อหาตปะนาเระ อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี พบว่า มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.19, S.D.=0.73) โดยมีรายละเอียดของแต่ละด้าน ดังแสดงในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ระดับความพึงพอใจนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวหาดปะนาเระ อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว	($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับ ความสำคัญ
1. ด้านทรัพยากรธรรมชาติ			
1.1 ความมีชื่อเสียงของหาดปะนาเระ	4.63	0.62	มากที่สุด
1.2 ความเป็นธรรมชาติและความสะดวก	4.71	0.52	มากที่สุด
1.3 ความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว	4.49	0.56	มากที่สุด
1.4 ความบริสุทธิ์ของอากาศในแหล่งท่องเที่ยว	4.55	0.57	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.60	0.57	มากที่สุด
2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก			
2.1 ด้านความสะอาดและความเพียงพอของห้องสุขา	3.72	0.77	มาก
2.2 พื้นที่จอดรถเพียงพอสำหรับนักท่องเที่ยว	4.17	0.79	มาก
2.3 ความเพียงพอของพื้นที่นั่งรับประทานอาหาร/เครื่องดื่ม และพื้นที่ชม บรรยากาศบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	4.19	0.82	มาก
2.4 การให้บริการร้านอาหาร และเครื่องดื่ม	3.78	0.83	มาก
2.5 พื้นที่ทิ้งขยะและถังขยะบริเวณแหล่งท่องเที่ยว	3.74	0.84	มาก
ค่าเฉลี่ย	3.92	0.81	มาก
3 ด้านคมนาคม			
3.1 ความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	4.57	0.56	มากที่สุด
3.2 ระยะทางและระยะเวลาในการเดินทางเหมาะสม	4.60	0.56	มากที่สุด
3.3 ป้ายบอกทางในการเดินทางมีความเหมาะสมชัดเจน	4.50	0.64	มากที่สุด
3.4 ความคุ้มค่าและเหมาะสมของค่าใช้จ่ายในการเดินทาง มาท่องเที่ยว	4.57	0.59	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.56	0.59	มากที่สุด
4 ด้านความปลอดภัย			
4.1 ความปลอดภัยในการเดินทางมาท่องเที่ยว	3.97	0.85	มาก
4.2 การรักษาความปลอดภัยบริเวณสถานที่ท่องเที่ยว	3.75	0.81	มาก

ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว	($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับ ความสำคัญ
4.3 การจัดสภาพแนวชายหาดทะเลมีความปลอดภัย	4.04	0.72	มาก
ค่าเฉลี่ย	3.92	0.79	มาก
5. ด้านโฆษณาและประชาสัมพันธ์			
5.1 มีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวทางเว็บไซต์ต่าง ๆ	3.86	0.87	มาก
5.2 มีเจ้าหน้าที่บริการข้อมูลและให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ	4.06	0.87	มาก
5.3 เว็บไซต์ที่ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวมีความดึงดูด และน่าสนใจ	3.96	0.89	มาก
5.4 ข้อมูลที่ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวมีความชัดเจน และถูกต้อง	3.82	0.90	มาก
5.5 ข้อมูลการประชาสัมพันธ์เป็นประโยชน์ต่อนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางมาท่องเที่ยว	3.93	0.92	มาก
ค่าเฉลี่ย	3.93	0.89	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	4.19	0.73	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่าระดับความพึงพอใจนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวหาดปะนาเร อําเภอปะนาเร จังหวัดปัตตานี ด้านทรัพยากรธรรมชาติ ($\bar{X}$ =4.60, S.D.=0.57) ด้านคมนาคม ($\bar{X}$ =4.56, S.D. =0.59) ด้านโฆษณาและประชาสัมพันธ์ ($\bar{X}$ =3.93, S.D. =0.92) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{X}$ =3.92, S.D.=0.81) ด้านความปลอดภัย ($\bar{X}$ =3.92, S.D. =0.79) ตามลำดับ

เมื่อแยกพิจารณาเป็นปัจจัยย่อยของแต่ละด้านทั้ง 5 ด้าน ที่นักท่องเที่ยวมีระดับความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวหาดปะนาเร อําเภอปะนาเร จังหวัดปัตตานี โดยเรียงตามลำดับในแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านทรัพยากรธรรมชาติ พบว่า ความเป็นธรรมชาติและความเจียบสงบมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.71, S.D.=0.52) รองลงมา คือความมีชื่อเสียงของหาดปะนาเร คือ ($\bar{X}$ =4.63, S.D.=0.62) และความบริสุทธิ์ของอากาศในแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X}$ =4.55, S.D.=0.57) ตามลำดับ ถือว่าเป็นจุดแข็งที่ทำให้คนมาเที่ยวที่หาดปะนาเร และความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X}$ =4.49, S.D.=0.56) ควรสร้างจิตสำนึกและรณรงค์ให้มีการทิ้งขยะลงถังขยะ

2. **ด้านสิ่งแวดล้อมความสะดวก** พบว่า ความพึงพอใจของพื้นที่นั่งรับประทานอาหาร/เครื่องดื่ม และพื้นที่ชมบรรยากาศบริเวณแหล่งท่องเที่ยว มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.19, S.D.=0.82) รองลงมา คือพื้นที่จอดรถเพียงพอสำหรับนักท่องเที่ยว ($\bar{X}$ =4.17, S.D.=0.79) และการให้บริการร้านอาหารและเครื่องดื่ม ($\bar{X}$ =3.78, S.D. =0.83) ตามลำดับ ถือว่าเป็นประโยชน์ที่ดีที่สามารถเชิญชวนนักท่องเที่ยวให้มาท่องเที่ยวที่หาดปะนาเระ และด้านความสะดวกและความพึงพอใจของห้องสุขา ($\bar{X}$ =3.72, S.D.=0.77) ควรมีการสร้างห้องน้ำให้เพียงพอต่อนักท่องเที่ยว

3. **ด้านคมนาคม** พบว่า ระยะทางและระยะเวลาในการเดินทางที่เหมาะสมมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.60, S.D.=0.56) รองลงมา คือความคุ้มค่าและเหมาะสมของค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ($\bar{X}$ =4.57, S.D.=0.59) และความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X}$ =4.57, S.D.=0.56) ตามลำดับ เป็นสิ่ง ที่สร้างความสนใจให้กับนักท่องเที่ยว และด้านป้ายบอกทางในการเดินทางมีความเหมาะสมชัดเจนที่สุด ($\bar{X}$ =4.50, S.D.=0.64) ควรเพิ่มป้ายบอกทางเพื่อไม่ให้เกิดความสับสนในการเดินทาง

4. **ด้านความปลอดภัย** พบว่า การจัดสภาพแนวชายหาดทะเลมีความปลอดภัย มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.04, S.D.=0.72) รองลงมาคือความปลอดภัยในการเดินทางมาท่องเที่ยว ($\bar{X}$ =3.97, S.D.=0.85) และด้านการรักษาความปลอดภัยบริเวณสถานที่ท่องเที่ยว ($\bar{X}$ =3.75, S.D.=0.81) ตามลำดับ ทำให้เกิดความสบายใจในการเดินทางมาท่องเที่ยวหาดปะนาเระ แต่ถึงอย่างไรก็ควรมีมาตรการในการดูแลรักษาความปลอดภัยเป็นระยะ ๆ

5. **ด้านโฆษณาและประชาสัมพันธ์** พบว่า มีเจ้าหน้าที่บริการข้อมูลและให้ความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =4.06, S.D.=0.87) รองลงมา คือเว็บไซต์ที่ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว มีความดึงดูดและน่าสนใจ ($\bar{X}$ =3.96, S.D.=0.89) และข้อมูลการประชาสัมพันธ์เป็นประโยชน์ต่อนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางมาท่องเที่ยว ($\bar{X}$ =3.93, S.D.=0.92) ตามลำดับ ถือว่าเป็นประโยชน์สำหรับนักท่องเที่ยวที่มีความสนใจในการท่องเที่ยวหาดปะนาเระ และด้านข้อมูลที่ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวมีความชัดเจน และถูกต้อง ($\bar{X}$ =3.82, S.D.=0.90) ควรมีการตรวจสอบข้อมูลประชาสัมพันธ์อยู่ตลอด

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการท่องเที่ยวหาดปะนาเระ มีดังนี้

1. อยากให้ปรับปรุงเส้นทาง การเข้าออกหาดปะนาเระและป้ายบอกทางให้ใหญ่กว่าเดิม
2. อยากให้เพิ่มที่จอดรถและห้องน้ำในบริเวณสถานที่ท่องเที่ยวหาดปะนาเระ
3. อยากให้มีเก้าอี้สำหรับนักท่องเที่ยวบริเวณหาดปะนาเระ

สรุปและอภิปรายผล

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 309 มีอายุระหว่าง 26-40 ปี มีอาชีพค้าขาย จบการศึกษาสูงสุดระดับชั้นมัธยมศึกษา สถานภาพสมรส สอดคล้องกับวิจัยของตัฎญีร์ ชูประดิษฐ์ และคณะ (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แลหมอกหยอกตะวัน : ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการท่องเที่ยวลานหมอกควนนกต้น อำเภอหงษา จังหวัดพัทลุง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 22-40 ปี มีอาชีพธุรกิจส่วนตัวหรือค้าขายมากที่สุด จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 24.15 ระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือต่ำกว่า และส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด ซึ่งสถานภาพไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของตัฎญีร์ ชูประดิษฐ์ และคณะ (2565) ในด้านความแตกต่างสถานที่ท่องเที่ยว เนื่องจากหาดปะนาเระเป็นสถานที่ที่มีการคมนาคมสะดวกเข้าถึงง่าย เหมาะกับการพาครอบครัวมาท่องเที่ยว ชมบรรยากาศ ชื้อของ และรับประทานอาหาร

ผลการวิจัย พบว่า พฤติกรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางไปท่องเที่ยวหาดปะนาเระ อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี ส่วนใหญ่นักท่องเที่ยวชาวไทยจะเดินทางมาจากจังหวัดปัตตานี เลือกวิธีการเดินทางมาท่องเที่ยวโดยรถยนต์ส่วนตัว เพราะนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มากันเป็นกลุ่มทำให้สะดวกในการเดินทางด้วยรถยนต์ส่วนตัว และการเดินทางสามารถไปกลับได้เพราะที่อยู่อาศัยอยู่ไม่ไกลจากสถานที่ท่องเที่ยวหาดปะนาเระ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรัศมีพร พยุงพงษ์ และ เจกิตาน์ ศรีสรवल(2566) ได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการท่องเที่ยววิถีใหม่อย่างรับผิดชอบของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในแหล่งท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางด้วยรถยนต์ส่วนตัว รูปแบบเดินทางท่องเที่ยวแบบไปเช้า-เย็นกลับมากที่สุด ลักษณะความสัมพันธ์ของสมาชิกที่ร่วมเดินทางมาท่องเที่ยว คือ ครอบครัว เนื่องจากหาดปะนาเระเป็นสถานที่ที่เหมาะสมกับการมาเป็นครอบครัว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชิตชนก ศรีเมือง (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมและความคาดหวังของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวทางทะเลภาคตะวันออก พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมากับครอบครัว และในด้านลักษณะการเดินทาง คือ เมื่อมีความต้องการมาท่องเที่ยว จำนวนสมาชิกที่ร่วมเดินทาง คือ 3-5 คน ลักษณะการมาท่องเที่ยว คือ มาชมบรรยากาศและซื้ออาหาร เพราะเป็นสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับการพักผ่อนหย่อนใจแบบครอบครัวหรือแบบกลุ่ม 3-5 คน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรุ่งฟ้า สะแกกลาง (2561) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมและแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา พบว่าในการเดินทางของนักท่องเที่ยว อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ อำเภอปากช่อง จังหวัด นครราชสีมา มาเพื่อพักผ่อนหย่อนใจ มีผู้ร่วมเดินทางเดินทาง 3-5 คน

ผลการวิจัย พบว่า ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวหาดปะนาเระ อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี พบว่ามีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ เพียงใจ คงพันธ์ และภัทรารวรรณ วังบุญคง พบว่า ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวเขาคุนยในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เพราะหาดปะนาเระมีความสวยงามบรรยากาศร่มรื่น เงียบสงบ อีกทั้งระยะเวลาในการเดินทางเหมาะสม รวมถึงการจัดสภาพแนวชายหาดทะเลมีความปลอดภัย และมีเจ้าหน้าที่ที่สามารถให้ข้อมูล

และความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ได้ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน 1. ด้านทรัพยากรธรรมชาติ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$) เพราะหาดปะนาเระเป็นสถานที่สะอาด และอากาศที่บริสุทธิ์

2. ด้านคมนาคม มีค่าเฉลี่ยสูงสุดโดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) เพราะมีป้ายบอกทางที่ชัดเจน ทำให้สะดวกเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้ง่ายขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ ณัฐพล เนียมแก้ว ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยมีความพึงพอใจในด้านแหล่งท่องเที่ยวและสภาพแวดล้อมมากที่สุด และนักท่องเที่ยวชาวไทยมีความพึงพอใจในการคมนาคมมากที่สุด

3. ด้านโฆษณาและประชาสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดโดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$) เพราะหาดปะนาเระมีการประชาสัมพันธ์ในเว็บไซต์ต่าง ๆ ที่มีความชัดเจนและเป็นประโยชน์ต่อนักท่องเที่ยวที่เดินทาง

4. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีค่าเฉลี่ยสูงสุดโดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) เพราะหาดปะนาเระมีพื้นที่รับประทานอาหารและมีพื้นที่จอดรถที่เพียงพอ

5. ด้านความปลอดภัย มีค่าเฉลี่ยสูงสุดโดยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$) เพราะหาดปะนาเระมีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในบริเวณสถานที่ท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ พุทธพร โคตรภักดิ์ และคณะ (2562) ผลการวิจัย พบว่า ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านบริการและความปลอดภัย ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว และด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย

1.1 ได้รู้ถึงจุดบกพร่องของสถานที่ท่องเที่ยวจากข้อเสนอแนะที่ได้รับจากนักท่องเที่ยว ดังนี้

1) ห้องสุขาและห้องละหมาดที่ไม่เพียงพอต่อนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ ควรให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยการเพิ่มห้องสุขาและห้องละหมาดในจุดที่มีนักท่องเที่ยว

2) อยากให้มีเก้าอี้สำหรับนักท่องเที่ยวอยู่ที่บริเวณหาดปะนาเระ

1.2 แหล่งท่องเที่ยวหาดปะนาเระมีความหลากหลาย หาดทรายทรายขาว บรรยากาศดี จึงดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมายังสถานที่แห่งนี้ได้เป็นอย่างดี

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรเพิ่มประเด็นในการทำวิจัย เช่น การศึกษาศักยภาพของสถานที่ท่องเที่ยวหาดปะนาเระ ศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยว เพื่อให้งานวิจัยมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- จังหวัดปัตตานี. (2561). ประวัติความเป็นมาของจังหวัดปัตตานี. <http://www.pattani.go.th/content/history>
- ชิดชนก ศรีเมือง. (2561). พฤติกรรมและความคาดหวังของนักท่องเที่ยวในการท่องเที่ยวทางทะเลภาคตะวันออก [การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ]. https://bu-mba.rmutk.ac.th/wp-content/uploads/2019/12/Chichanok_2018.pdf
- ณัฐพล เนียมแก้ว. (2560). พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อวัดเฉลิมพระเกียรติพระจอมเกล้าราชานุสรณ์ อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น*, 11(1), น. 230-323. <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/FEU/article/view/77814/65458>
- ตัณฐูรี ชูประดิษฐ์ และคณะ. (2565). แลหมอกหยอกตะวัน: ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการท่องเที่ยวลานหมอกควนนกเต็น อำเภอกงหรา จังหวัดพัทลุง. การประชุมวิชาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ระดับชาติครั้งที่ 4 มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์กับการพัฒนาเขตพื้นที่ในบริบท BCG ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา (น. 259-268). สงขลา: มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- นันทิตา เพชรภรณ์. (2558). พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวเกาะเกร็ดจังหวัดนนทบุรี. *วารสารปัญญาภิวัฒน์*, 7(พิเศษ), น. 63-72. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/pimjournal/article/view/39126/32400>
- เพียงใจ คงพันธ์ และภัทรารวรรณ วังบุญคง. (2564). ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อการท่องเที่ยวเขาสุณีย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี*, 12(1), น. 15-29 <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/humanjubru/article/view/244532/167211>
- พุทธพร โคตรภัทร. (2562). การศึกษาพฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยเพื่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวตามรอยภาพยนตร์ Alexander จังหวัดอุบลราชธานี. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี*, 10(2), น. 158-171. <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/humanjubru/article/view/180641/157118>
- รุ่งฟ้า สะแกกลาง. (2561). พฤติกรรมและแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา [การค้นคว้าอิสระ (ศศ.ม.) สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรม การบริหาร และการท่องเที่ยว, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ]. <http://dspace.bu.ac.th/jspui/handle/123456789/4201>

รัศมีพร พยุงพงษ์ และ เจกิตาน์ ศรีสรवल. (2566). พฤติกรรมการท่องเที่ยววิถีใหม่อย่างรับผิดชอบของนักท่องเที่ยวชาวไทยในแหล่งท่องเที่ยวชายหาดบางแสน จังหวัดชลบุรี. *วารสารวิชาการศรีปทุม ชลบุรี*, 20 (1), น. 24-33. https://www.chonburi.spu.ac.th/journal/booksearch/upload/2162_1695104822.pdf

วีระวุฒิ จงวัฒนมนตรี. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าพักห้องพักแบบที่มีคนท้องถิ่นเป็นเจ้าของห้องพัก (AIRBNB) [การศึกษาค้นคว้าอิสระ (บธ.ม.) สาขาวิชาการจัดการเชิงกลยุทธ์ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี,มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์]. https://ethesisarchive.library.tu.ac.th/thesis/2015/TU_2015_5702010272_2945_2490.pdf

สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอปะนาเระจังหวัดปัตตานี. (2566). ประวัติความเป็นมาของหาดปะนาเระ. <https://district.cdd.go.th/panare>